

Konferensen om Europas framtid

KORTFATTAT REFERAT

Arbetsgruppen om digital omställning, ordförande: Elina Valtonen, de nationella parlamenten (Finland)/Riina Sikkut, de nationella parlamenten (Estland)

Torsdagen den 7 april 2022 kl. 18.00–20.30

1. Inledande kommentarer från ordföranden

Ordföranden förklarade att detta skulle vara arbetsgruppens sista möte. Syftet med mötet var att gå igenom de reviderade utkasterna till förslag, som återspeglade återkopplingen från föregående möte, även den skriftliga uppföljningen av detta, och diskussionerna under det senaste plenarsammanträdet.

2. Inledande kommentarer från talespersonen

Talespersonen uttryckte bred tillfredsställelse med utkasterna till förslag, som återspeglade medborgarnas intressen och rekommendationerna. Han pekade på ytterligare kommentarer om människocentrerade aspekter och ansåg att vissa delar fortfarande kunde läggas till i detta avseende.

3. Diskussion om den reviderade versionen av förslagen

Gruppen diskuterade vart och ett av utkasterna till förslag (övergripande mål och kompletterande särskilda åtgärder) i tur och ordning med fokus på förslag till justeringar eller tillägg till texten. Revideringarna innehöll en inledande formulering för att lyfta fram behovet av en ambitiös strategi för digital omställning och för att hänvisa till konsekvenserna av Rysslands aggression mot Ukraina.

Bland de förslag som framfördes under diskussionen fanns följande:

Förslag I: Tillgång till digital infrastruktur

- I åtgärd 4 föreslogs att man skulle lägga till en hänvisning om att undvika inlåsnings effekter för att bidra till att säkerställa att kunderna lätt kan röra sig mellan leverantörer.
- I åtgärd 6 föreslogs en hänvisning till tillgång till hjälpcentraler för att stödja medborgarnas rätt att få tillgång till digitala tjänster.
- I åtgärd 4 föreslogs att en hänvisning till 2030-målet för gigabit- och 5G-täckning skulle läggas till.
- I åtgärd 6 föreslogs att man skulle lägga till en särskild hänvisning till medborgarnas tillgång till e-journaler. Ordföranden påpekade att detta omfattas av rörlighet för data.
- Titeln på detta förslag bör innehålla en hänvisning till "lika" tillgång till digital infrastruktur.
- I åtgärd 4 bör man också hänvisa till en förbättring av marknaderna ur konsumenternas perspektiv.
- Det föreslogs att en hänvisning till en europeisk stadga om digitala rättigheter skulle läggas till som ett logiskt ytterligare steg utöver kommissionens förslag till förklaring om digitala rättigheter, som var ett interinstitutionellt dokument. Även om detta kanske inte har rekommenderats särskilt av medborgarna ansågs det vara ett lämpligt verktyg för att uppnå

de uppsatta målen. Mer allmänt bekräftade en företrädare för medborgarna att det är välkommet att lägga till åtgärder som bidrar till att uppnå rekommendationerna.

- Det påpekades att digital infrastruktur till sin natur inte är helt hållbar och att det därför inte räcker att lägga till hållbarhet som ord, utan att denna punkt bör utvecklas ytterligare.
- I åtgärd 3 föreslogs att man skulle hänvisa till "påskynda utbyggnaden" av digital och elektrisk infrastruktur i stället för att "göra den tillgänglig".
- I åtgärd 4 föreslogs att hänvisningen till "icke-demokratiska" länder skulle ersättas med en hänvisning till "tredjeländer", för att göra texten mer neutral.
- En hänvisning till äldre personer skulle läggas till i åtgärd 5 och i åtgärd 6 skulle det införas en hänvisning till "tillgänglighet" till viktiga offentliga och privata tjänster.
- I åtgärd 2 föreslogs en hänvisning till "öregioner" eller (som en kompromiss) till det bredare begreppet "avlägsna och perifera regioner".

Förslag II: Digitala färdigheter som ger människor mer inflytande

- Det föreslogs att man skulle lägga till en hänvisning till "digital kompetens" i titeln på detta förslag, med tanke på dess betydelse för att motverka desinformation.
- Det föreslogs att man i åtgärd 1 skulle lägga till en hänvisning till barns hälsosamma utveckling och till "socialt och ekonomiskt utsatta grupper" i åtgärd 3.
- Det föreslogs att man i åtgärd 1 skulle lägga till en hänvisning till behovet att undvika algoritmisk könsdiskriminering och algoritmiska könsstereotyper mot bakgrund av den digitala klyftan mellan könen. Detta tillägg skulle kunna föras in någon annanstans i dokumentet om det skulle anses lämpligare.
- I åtgärd 2 skulle en hänvisning till "säker och ansvarsfull" användning av internet kunna vara lämpligare än "hälsosam användning". Ordföranden påpekade att "hälsosam användning" var termen i rekommendationen.
- I åtgärd 5 föreslogs det att man i stället för "särskild utbildning" skulle hänvisa till "utveckla utbildningsinitiativ som samordnas på EU-nivå" och till utbildning av "ytterligare digitala experter", eftersom detta var ett särskilt mål för 2030 inom ramen för policyprogrammet för ett digitalt decennium. Det fanns också förslag om att inkludera specifika färdigheter (AI, kvantberäkningar), men ledamöterna ansåg att formuleringen omfattade alla nödvändiga färdigheter, som också skulle kunna utvecklas.

Förslag III: Ett säkert och tillförlitligt digitalt samhälle – cybersäkerhet och desinformation

- Det föreslogs att en hänvisning till resiliens vid kriser skulle läggas till i det övergripande målet för detta förslag.
- Det föreslogs att hänvisningen i åtgärd 2 till att säkerställa "liknande påföljder" i alla medlemsstater (eftersom den går utöver vad som kan vara rättsligt möjligt) och hänvisningen i åtgärd 4 till algoritmer för maskininlärning (eftersom den är alltför begränsad i sitt sammanhang). Ordföranden påpekade att båda dessa härrör från rekommendationerna och man ansåg att de skulle behållas.
- Det betonades att det fanns ett behov av fullständig harmonisering av nationell lagstiftning om cybersäkerhet för att hantera cyberrisker.
- Oro uttrycktes över hänvisningen i åtgärd 5 till finansiering av digitala plattformar för att bedöma de traditionella mediernas tillförlitlighet, eftersom det inte framgick hur sådana plattformars opartiskhet skulle kunna säkerställas eller varför traditionella medier bör väljas ut för bedömning. Ordföranden meddelade att texten skulle ses över för att ta itu med dessa farhågor.
- I åtgärd 2 föreslogs att en hänvisning till "nationella cybersäkerhetscentrum" skulle läggas till i hänvisningen till lokala och regionala centrum och myndigheter för cybersäkerhet.
- I åtgärd 4 föreslogs en hänvisning till riktlinjer (t.ex. uppförandekoder), eftersom lagstiftning inte var det enda sättet att bekämpa desinformation.

- I åtgärd 5 föreslogs att en hänvisning till "full respekt för principerna om mediefrihet" skulle vara att föredra framför hänvisningen till censur.
- En företrädare för medborgarna varnade för att texten inte borde avvika alltför mycket från rekommendationerna från medborgarpanelerna, särskilt när det gäller rekommendationerna om digital utbildning. Ordföranden noterade att vissa av dessa rekommendationer hade överförts till arbetsgruppen för utbildning och behandlades där, men åtog sig att kontrollera om de var tillräckligt täckta och att undersöka om ordalydelsen i åtgärd 2 skulle kunna stärkas i detta avseende.

Förslag IV: Ett säkert och tillförlitligt digitalt samhälle – dataskydd

- När det gäller åtgärderna 3 och 4 föreslogs det att hänvisningarna till "snabba" och "korta" förfaranden skulle omprövas, eftersom snabbhet inte alltid var förenlig med tydlighet och effektivitet och det förekom viss överlappning.
- Det föreslogs att det skulle införas en åtgärd för att säkerställa att enskilda personer lätt kan flytta personuppgifter från en leverantör till en annan. Ordföranden påpekade att detta redan var täckt.
- I åtgärd 6 föreslogs att hänvisningen till "skapa ett certifieringssystem på EU-nivå" för efterlevnad av dataskyddsförordningen skulle ersättas med en hänvisning till "uppmuntra till ett certifieringssystem", eftersom detta inte nödvändigtvis behövde ske på EU-nivå.
- I åtgärd 8 föreslogs att man skulle ersätta hänvisningen till "säkerställa" att Europeiska datatillsynsmannen och de nationella organen tillämpar sanktioner fullt ut med en hänvisning till att "stödja" detta organs verkställande.
- Farhågor uttrycktes om att det certifieringssystem enligt dataskyddsförordningen som avses i åtgärd 6 skulle kunna utgöra ett allvarligt hinder för små och medelstora företag att bedriva sin verksamhet och att det exakta syftet med åtgärd 8 var oklart och skulle kunna strida mot befintliga dataskyddsregler. När det gäller den sistnämnda punkten föreslogs det att rättstjänsterna skulle rådfrågas när det gäller förenligheten med de befintliga reglerna i den allmänna dataskyddsförordningen. Hänvisningen till ett förbud mot uppgiftsbehandling i åtgärd 8 ansågs gå för långt, eftersom den skulle kunna förhindra sådan databehandling som är nödvändig för ett företags överlevnad. Ordföranden föreslog att denna fråga skulle kunna hanteras genom en hänvisning till "önskad" databehandling.

Förslag V: Digital innovation för att stärka ekonomin

- Det föreslogs att man skulle stärka det allmänna målet genom att hänvisa till den inre marknaden och tydligare uttrycka sitt motstånd mot metoder som hindrar gränsöverskridande verksamhet, såsom geoblocking.
- I åtgärd 6 föreslogs att man skulle stärka hänvisningen till forskning för att fokusera mer på spetsforskning eller grundforskning och stärka ordalydelsen i åtgärd 8 för att ta itu med användningen av diskriminerande eller snedvridna algoritmer.
- Det föreslogs att ytterligare tonvikt skulle läggas vid behovet av transparens för att säkerställa en ansvarsfull användning av AI-system, särskilt i åtgärderna 3 och 8.
- Det föreslogs att hänvisningen till rätten att inte vara uppkopplad skulle strykas i åtgärd 1 för att ge texten en bredare tillämpning, men man enades inte om detta.
- Det föreslogs att man i åtgärd 4 skulle hänvisa till "resurser" för ergonomisk utrustning för arbetstagare och att man skulle ta med en hänvisning till att undvika inlåsningseffekter i åtgärd 8.
- Det föreslogs att hänvisningarna till stödmekanismer för små och medelstora företag och nystartade företag skulle stärkas. Det föreslogs också att man skulle anpassa ordalydelsen i åtgärderna 2 och 3 för att göra dem mer balanserade och inkludera positiva aspekter av rörlighet och artificiell intelligens på arbetsplatsen.

- Slutligen föreslogs det att hänvisningarna till artificiell intelligens skulle bli bredare och inte bara begränsas till AI på arbetsplatsen.

4. Avslutande kommentarer

Ordföranden tackade alla medlemmar i arbetsgruppen och dess stödpersonal för deras hårda arbete och goda samarbete.